

دانشگاه امام صادق (ع)
دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد
پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

مقایسه تطبیقی اعمال سیاستهای تعدیل اقتصادی در ایران و آمریکای لاتین

نویسنده: محمد منصور عظیم زاده اردبیلی

استاد راهنما: ابوالقاسم مهدوی

استاد مشاور: اکبر کمیجانی

سال تحصیلی: تابستان ۱۳۷۸

توصیفگر: ۲۷۲ ص. : جدول ، نمودار . شماره بازیابی ۱۵۰ الف.

واژگان کلیدی: ثبات اقتصادی / نظریه ها / آمریکای لاتین / ایران

چکیده:

هدف از این تحقیق ، مقایسه تطبیقی اعمال سیاستهای تعدیل اقتصادی در ایران و امریکای لاتین می باشد. این تحقیق که به روش کتابخانه ای انجام شده است ، مشتمل بر پنج فصل است. فصل اول ، تحت عنوان " مقدمه " ، کلیاتی راجع به مسأله تحقیق بیان می کند. فصل دوم به بررسی رویکرد تاریخی و نظری سیاستهای تعدیل اقتصادی می پردازد. فصل سوم به بیان کلیاتی در مورد اجرای سیاستهای تعدیل اقتصادی در ایران ، بررسی سه شاخص کلان اقتصادی در برنامه تعدیل اقتصادی و بررسی تطبیقی تبصره های برنامه اول و سیاستهای تعدیل و بررسی سیاستهای ویژه تعدیل در ایران می پردازد. سیاستهای تعدیل اقتصادی در آمریکای لاتین با مطالعه موردی شیلی و مکزیک در فصل چهارم ارائه می شود. نهایتاً فصل پنجم ، به نتایج حاصل از تحقیق می پردازد.

یافته های تحقیق نشان میدهد که در نتیجه اعمال برنامه های تعدیل اقتصادی ، اگرچه سرمایه داری بر جوامع در حال توسعه تحمیل می شود ولی ضوابط ، نهادها و سازمانهای لازم برای عملکرد آن وجود ندارد. در مورد بخش خصوصی در این جوامع می توان گفت بطور کلی در نتیجه شرایط تاریخی پیدایش این بخش در این کشورها و از طرف دیگر به دلیل عدم امنیت گسترده ، بخش خصوصی خطر گریز و باج طلب است و به همین دلیل ، به درگیر شدن در کارهای تولیدی علاقه چندانی نشان نمی دهد و عمده فعالیت این بخش در حوزه توزیع و تجارت است که کشورها امریکای لاتین و ایران نمونه بارز آن می باشند. لذا بنظر می رسد نظام اقتصادی حاکم بر این کشورها ، سرمایه داری مصرف گرا و مصرف زده است و به مصرفی نسبی بیشتر از تولید ، توجه می کند . تعمیم برنامه تعدیل اقتصادی که ممکن است برای جوامع سرمایه داری صنعتی مفید باشد در کشورهای توسعه نیافته ، می تواند به تعمیق و گسترش فقر بیانجامد. اساسا برنامه های تعدیل اقتصادی تحولات برونزایی که اجرای سیاست تعدیل را برای کشورها ضروری ساخت، مورد توجه قرار نداد؛ که از مهمترین آنها می توان به کاهش قیمت کالاهای اولیه و افزایش میزان نرخ بهره اشاره کرد. از جهتی دیگر سیاست کاهش ارزش پول در هر دو منطقه ایران و امریکای لاتین ، استراتژی ثابت و منظمی را با مسأله تجارت خارجی ندارد. به این مضمون که با آزادگذشتن نرخ ارز صنعت هردو منطقه که ماهیت وابسته و وارداتی دارند ، صادرات و ارزش افزوده خود دچار مشکل شدند که با بازگذاشتن تجارت خارجی ، واردات افزایش یافته و تولید صنعتی را پایین آورد. نکته دیگر اینکه تولید ناخالص داخلی سرانه، طی سالهای اجرای سیاستهای تعدیل اقتصادی به شدت تحت تأثیر قرار گرفته است. و در مجموع می توان نتیجه گرفت که اثر منفی بر روی رشد این کشورها داشته است. خلاصه آنکه کشورهای توسعه نیافته با وجود همه شباهتهایی که با همدیگر دارند ، مجموعه ای ناهمگن اند که مشکلات و مصائب امروزی آنها ، ریشه های تاریخی، فرهنگی ، اجتماعی و اقتصادی متفاوت دارند و چون چنین است، راهبرد یکسانی وجود ندارد که برای درمان مشکلات تمامی این کشورها به یک اندازه مفید باشد.